N:o 65.

Ank. till Riksd. kansli den 25 april 1889, kl. 8 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts propositioner angående försäljning af åtskilliga kronans jordområden i Malmö m. m. (1:a U. A.)

Kongl. Maj:t har *dels*, i en den 1 februari 1889 till Riksdagen aflåten proposition (n:o 19), föreslagit Riksdagen att medgifva:

att ej mindre Kronprinsens husarregementes nuvarande kasern, stall- och ridhus samt vakt- och sjukhusbyggnader med tillhörande tomter, än äfven öfriga i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden af samma dag omförmälda, med grön färg å en vid samma protokoll fogad karta utmärkta, kronan tillhöriga områden i Malmö stad må, med undantag endast af de med bokstäfverna A och A 1 å kartan betecknade, invid citadellets inre vallgraf belägna egofigurer, mot 498,000 kronor och de öfriga vilkor, som i Malmö stadsfullmägtiges skrifvelse den 7 mars 1887 funnes närmare angifna, till Malmö stad under full eganderätt upplåtas;

att i köpslutet må anses inbegripna jemväl sådana möjligen icke särskildt omnämnda delar af den egentliga stadens fästningsverk å norra fronten, norra glacisen samt bastionerna Nyköping och Norrköping, som enligt 1805 års raseringsplan blifvit Kongl. Maj:t och kronan förbehållna och icke sedermera med full eganderätt afträdts, äfvensom samtliga de försålda områdena tillhörande kanaler och grafvar;

att, vid bifall härtill, dels den kronan tillhöriga s. k. Engeströmska lyckan vid Malmö må begagnas till byggnadsplats för nytt kasernetablissement för Kronprinsens husarregemente med rätt för Kongl. Maj:t att vidtaga sådana smärre utbyten af de lyckan tillhöriga egoområden, som för att bringa det blifvande etablissementet i omedelbar beröring med den invid detsamma af Malmö stad anlagda väg kunde erfordras, dels den af Malmö stad erhållna köpeskilling äfvensom af reservationerna å anslaget till kavalleriet en summa af 102,000 kronor må med tillsammans sexhundratusen kronor användas för uppförande å nämnda byggnadsplats af ett sådant etablissement;

dels ock, i en den 8 mars 1889 till Riksdagen aflåten proposition (n:o 23), med ändring af ofvanberörda proposition, i hvad densamma anginge beloppet af den för uppförande af nytt kavallerikasernetablissement i Malmö erforderliga kostnad samt sättet för densammas gäldande, föreslagit Riksdagen:

att för uppförande af ett dylikt etablissement bevilja 710,000 kronor, och deraf nu anvisa det belopp 498,000 kronor, som, vid bifall till propositionen i öfrigt, komme att af Malmö stad erläggas såsom köpeskilling för kronans ifrågavarande jordområden i Malmö.

Af det vid den första propositionen i ämnet fogade statsrådsprotokollet af den 1 februari 1889 inhemtas, att statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t till en början redogjort för tillkomsten och beskaffenheten af det nuvarande kasernetablissementet i Malmö för den dit förlagda afdelning af Kronprinsens husarregemente, hvarvid han bland annat erinrat om att Riksdagens revisorer i deras till 1884 års Riksdag afgifna berättelse om af dem verkställd granskning af statsverkets tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1881 beträffande kasernens skick yttrat, *att* kasernens utrymme vore så inskränkt, att endast omkring 40 man af hvarje sqvadron kunde derinom beredas bostad; *att* rustkamrarne vore belägna i vindsvåningarne öfver stallarne, hvarigenom persedlarne utsattes för stallångornas skadliga inflytande; *att* sqvadronschefernes och rustkammarunderofficerarnes expeditioner vore inrymda i rustkamrarne, hvarest eldstäder icke funnes, och der således de vidlyftiga skrifgöromålen vintertiden icke kunde i god ordning försiggå; *att* köket, beläget i kasernbyggnaden under markens yta, ej lemnade aflopp för ångan, hvilken deremot inträngde i byggnaden; *att* vaktrummen för underbefäl och manskap, belägna i samma jordvåning, vore genomträngda af fukt, hvilket jemväl vore förhållandet med arrestrummen, deribland i synnerhet det för sträng arrest afsedda, enligt hvad revisorerne vitsordat, af särdeles olämplig beskaffenhet; samt *att* samtliga kasern- och

stallbyggnader äfven i öfrigt vore synnerligen oändamålsenliga och delvis förfallna.

Äfven arméförvaltningen, som afgifvit utlåtande öfver revisorernes berörda berättelse, hade instämt i revisorernes uttalande, dervid särskildt åberopande en af fortifikationsbefälhafvaren i Skåne afgifven embetspromemoria, hvars hufvudsakliga innehåll finnes återgifvet å sid. 5 i statsrådsprotokollet.

Behofvet af ett nytt etablissement syntes alltså oafvisligt; men äfven efter det genom Malmö stads anbud att inköpa åtskilliga kronan tillhöriga, i Malmö belägna jordområden, som vid nytt kasernetablissements uppförande komme att delvis sakna användande, utsigter öppnades att kunna med jemförelsevis obetydliga tillskott från statens sida få ett alldeles nytt etablissement till stånd, hade dock det nära samband, denna fråga egde med det å bane bragta förslaget om svenska kavalleriets omorganisation, föranledt, att det definitiva afgörandet deraf undanskjutits i afvaktan på de beslut krigsstyrelsen kunde komma att fatta rörande nyssnämnda förslag. Sedan Kongl. Maj:t den 12 januari 1889 beslutat att till Riksdagen aflåta proposition om kavalleriets omorganisation, hade jemväl detta hinder för frågans lösande, enligt departementschefens åsigt, undanröjts, så att saken vore i det skick, att den kunde underställas Kongl. Maj:ts pröfning.

Å sid. 6—18 i statsrådsprotokollet har departementschefen derefter redogjort för frågan om platsen för det nya etablissementet och de åtgärder, som vidtagits i syfte att på fördelaktigaste sätt för kronan afyttra ofvannämnda kronan tillhöriga jordområden. Af denna redogörelse, till hvilken utskottet i allmänhet får hänvisa, inhemtas hufvdsakligen att uti embetsskrifvelse den 22 oktober 1883 chefen för fortifikationen fäst dåvarande statsrådets och chefens för landtförsvaret uppmärksamhet på de brister och olägenheter, som vidlådde husaretablissementet i Malmö och hvilka, oaktadt de ej ringa kostnader, som under de senare åren blifvit på både kasernen och stallarne nedlagda, enligt chefens för fortifikationen åsigt snarare till- än aftagit. En hufvudsaklig svårighet, som ditintills hindrat frågans vidare behandling, hade emellertid legat deruti, att någon för etablissementet passande tomt icke funnits att tillgå för måttligt pris. Uti den å propositionen bilagda kartan med bokstäfverna E. L. utmärkta egolott, Engeströmska lyckan kallad, hade chefen för fortifikationen ansett en sådan vara funnen. Innefattande en areal af omkring 9 tunnland, erbjöde den fullt tillräckligt utrymme för etablissementet, hvars gård borde blifva stor nog för att lemna ersättning för det nuvarande så kallade fotexercisfältet öster om staden. Dess läge vore högre än de framför liggande vattensjuka så kallade fortifikations- och kommendantsängarne. Dess afstånd

från den bebyggda staden utgjorde mindre än 1,000 meter, då en föreslagen väg öfver Hästhagen blefve utförd; ett jernvägsspår berörde dess ena hörn och underlättade således alla transporter; och slutligen vore regementets exercisfält beläget ej långt ifrån och i hvarje fall betydligt närmare det föreslagna nya etablissementet än det gamla.

I nämnda skrifvelse hade chefen för fortifikationen äfven redogjort för de kronan tillhöriga områden, som enligt hans åsigt kunde ifrågakomma att till Malmö stad afyttras i ändamål att med försäljningssumman underlätta det nya etablissementets uppbyggande; varande dessa områden, som å kartan vore utmärkta med grönt, följande:

1:o) Nuvarande kasernområdet, å kartan betecknadt med bokstafven M;

2:o) Fotexercisfältet öster om staden;

3:o) Fortifikations- och kommendantsängarne utanför citadellet, å kartan betecknade med F. K. T. XII och XX;

4:o) Cirka hälften af arealen emellan citadellets yttre och inre grafvar, å kartan betecknad med bokstafven C;

5:o) Fyra norra kurtiner af gamla fästningen, som undantogos vid upprättande af raseringskontraktet 1805, å kartan betecknade med II, III, IV och V;

6:o) F. d. norra frontens glacis, vester om gamla hamnen till citadellet, å kartan betecknad med I, VI och VII;

7:o) Den s. k. Björkmanska tomten inuti staden, å kartan betecknad med bokstafven B; samt

8:o) En bit af bastionen Nyköping, å kartan betecknad med bokstäfverna a, b, c, d och h.

Efter af vederbörande verkställd utredning af värdet å dessa områden med derå uppförda byggnader och efter med Malmö stad inledda underhandlingar om afyttring af berörda områden och byggnader, för hvilken utredning och för hvilka underhandlingar närmare redogöres å sidd. 9—14 i statsrådsprotokollet, hade stadsfullmägtige i Malmö i skrifvelse den 7 mars 1887 slutligen under förutsättning att Kronprinsens husarregemente i sin helhet blefve förlagdt till Malmö och ett nytt etablissement för dess behof å Engeströmska lyckan uppfördt, erbjudit sig:

att till Kongl. Maj:t och kronan erlägga ett belopp af femhundratusen (500,000) kronor och till fortifikationens besparingskassa fyratusen (4,000) kronor, mot det att Malmö stad tillerkändes full och oinskränkt eganderätt till kasern, stall- och ridhus samt vakt- och sjukhusbyggnaderna med tillhörande tomter samt till alla de å kartan med grön färg utmärkta områden, äfvensom möjligen icke omnämnda delar af den egentliga stadens fästningsverk å norra fronten, norra glacisen samt bastionerna Nyköping och

Norrköping, hvilka enligt 1805 års raseringsplan blifvit Kongl. Maj:t och kronan förbehållna, och icke sedermera med full eganderätt afträdts, allt med tillhörande kanaler och grafvar, samt befriades från alla förut omförmälda, till arméförvaltningen eller fortifikationens besparingskassa nu utgående afgifter äfvensom från skyldigheten att tillhandahålla plats för garnisonens skjutöfningar;

att låta anlägga och bekosta lämplig väg öfver Hästhagen till platsen för det nya etablissementet;

samt att kostnadsfritt afstå för etablissementet erforderligt område af Hästhagen mellan Malmö—Ystadsjernvägen och Engeströmska lyckan.

Enär uti de områden, som Malmö stad önskade att tillösa sig af kronan, emellertid ingått större delen af marken emellan citadellets inre vallgrafvar, som, med undantag af en till enskild person utarrenderad qvarntomt, vore upplåten till disposition af fångvårdsstyrelsen, hade denna styrelse anmodats att yttra sig, huruvida från dess sida något vore att erinra deremot, att ifrågavarande mark öfverlemnades till Malmö stad.

Efter att hafva i ämnet infordrat yttrande från direktören vid centralfängelset i Malmö, som mot förslaget att till Malmö öfverlemna ifrågavarande område framstälde åtskilliga erinringar, hade fångvårdsstyrelsen den 18 november 1887 afgifvit utlåtande, uti hvilket den, med påpekande för egen del, att fängelsernas nuvarande område, som vore inneslutet af yttre fästningsgrafven, derigenom egde en naturlig gräns, afstyrkte den ifrågasatta upplåtelsen.

I ett senare den 17 januari 1888 dagtecknadt utlåtande förklarade dock fångvårdsstyrelsen, i anledning af förnyad remiss, att från dess sida hinder icke mötte för afstående af den del af det till styrelsen upplåtna område, som komme att ligga söder om den gräns, en kanal, som framginge längs f. d. bastionen Norrköping, bildade, derest densamma utdroges i vestlig eller nordvestlig rigtning.

Med anledning af hvad fångvårdsstyrelsen i omförmälda yttranden anfört, anmodade dåvarande statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet chefen för fortifikationen att från stadsfullmägtige i Malmö infordra utlåtande rörande de förändringar i fråga om de för det tilltänkta köpslutet bestämda vilkor, som ansåges böra ega rum, derest Kongl. Maj:t funne godt från försäljning undantaga hela det till fångvårdsstyrelsen upplåtna, uti köpeanbudet inbegripna jordområde eller ock den del deraf, som afsåges i fångvårdsstyrelsens senare utlåtande.

Uti ett den 29 mars 1888 afgifvet svar förklarade stadsfullmägtige, att då nu ifrågavarande område vore för staden det jemförelsevis värdefullaste af allt, som blifvit ifrågasatt att inlösas, det i stadsfullmägtiges

skrifvelse den 7 mars 1887 gjorda köpeanbud måste anses i sin helhet förfallet, derest Kongl. Maj:t skulle finna för godt från försäljning undantaga hela området emellan inre och yttre fästningsgrafven.

Deremot förklarade de sig villige att i så måtto tillmötesgå fångvårdsstyrelsens önskningar, att de afstode från anspråket på de å kartan med A och A 1 betecknade områden om ungefär två och ett tredjedels tunnland emot ett afdrag af 6,000 kronor å den åt Kongl. Maj:t och kronan erbjudna lösesumma; hvarjemte de, då det särskildt med hänsyn till vexlingen i fastighetsvärdena vore för staden af vigt att det gjorda köpeanbudet snarast möjligt blefve slutligen pröfvadt, funnit sig böra tillkännagifva, att de icke ville anses bundna af samma anbud längre än till utgången af år 1889.

Såsom af statsrådsprotokollet inhemtas å sid. 21, har departementschefen i fråga om antagligheten af Malmö stads köpeanbud icke haft några erinringar att göra. Sedan staden höjt detsamma till 500,000 kronor eller, med afdrag för de 6,000 kronor, som belöpte på de för fångvårdsstyrelsens behof afsedda delarne af platsen mellan citadellgrafvarne, till 494,000 kronor, ansåge departementschefen en af chefen för fortifikationen gjord erinran, att staden ej beräknat någon ersättning för den lättnad i dess inqvarteringsbörda, som blefve en följd af ett nytt kasernetablissements uppförande, hafva förlorat sin giltighet. Nämnda summa motsvarade nemligen i det närmaste sammanlagda beloppet af det värde, som vid den af statens egna myndigheter föranstaltade värdering åsatts statens till förytt-ring afsedda tomter och byggnader i Malmö, och den kapitaliserade årliga inqvarteringstungan; och dertill komme ytterligare dels värdet af den del utaf Hästhagen, som staden erbjudit sig att under nyttjanderätt till kronan upplåta och som af chefen för fortifikationen värderats till 6,000 kronor, dels ock förpligtelsen för Malmö stad att anlägga väg till etablissementet, hvilken förpligtelse, äfven om den ej kunde anses innebära någon egentlig uppoffring från stadens sida, då staden af andra skäl borde anses varit nödsakad att bringa detta vägarbete till stånd, dock besparat kronan de ej oansenliga utgifter, som eljest erfordrades för att sätta kasernetablissementet i förbindelse med staden.

Af skäl, anförda å sid. 22 i statsrådsprotokollet, har departementschefen hållit före, att det belopp, 4,000 kronor, som Malmö stad i sitt köpeanbud ansett böra tillkomma arméförvaltningens fortifikationsdepartement såsom ersättning för åtskilliga till nämnda departement för närvarande ingående årliga afgälder, hvaraf departementet vid antagande af köpeanbudet skulle gå förlustigt, borde betraktas såsom en statsverkets tillgång och afses för enahanda ändamål som den öfriga köpesumman.

Beträffande det nya kasernetablissement, som vore afsedt att uppföras å den s. k. Engeströmska lyckan, redogöres å sidd. 18—20 i statsrådsprotokollet för de olika förslag till sådant, som blifvit uppgjorda. Af dessa hade ett af chefen för fortifikationen, med afseende å förslaget till kavalleriets förändrade organisation uppgjordt förslag till nytt kasernetablissement lagts till grund för departementschefens kostnadsberäkningar. Enligt detta skulle etablissementet vara afsedt för 182 man med befäl, bestå af åtskilliga, å sid. 20 i statsrådsprotokollet angifna byggnader och kosta med inberäkning af utgifterna för dränering, inhägnad, stensättning, inledning af jernvägsspår m. m. 600,000 kronor. Den del af denna kostnad, som icke täcktes af den utaf Malmö stad erbjudna köpesumma, borde, enligt departementschefens mening, utgå af blifvande reservationer af det af Kongl. Maj:t föreslagna anslaget till kavalleriet.

Af det vid Kongl. Maj:ts proposition utaf den 8 mars 1889 fogade statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för samma dag inhemtas åter, att sedan Riksdagen funnit sig icke kunna bifalla Kongl. Maj:ts förslag till förändrad organisation af kavalleriet, departementschefen ansett i nedanomförmälda afseenden förändringar vara af nöden i Kongl. Maj:ts den 1 sistlidne februari till Riksdagen aflåtna proposition rörande försäljning af åtskilliga kronans jordområden i Malmö m. m. Propositionen, hvarigenom jemte annat anslag till uppförande å uppgifven tomt i Malmö af nytt kasernetablissement för Kronprinsens husarregemente begärdes, utginge nemligen från den förutsättningen, att, i likhet med hvad som i förslaget om ny organisation af kavalleriet ifrågasatts beträffande öfriga kavalleriregementena, jemväl vid detta regemente endast den s. k. skolsqvadronen skulle vara i ständig tjenstgöring och den öfriga personalen inkallas allenast till de årliga å regementets öfningsfält Bonarps hed försiggående repetitionsöfningarne. Utrymmet i det nya kasernetablissementet vore vid sådant förhållande, på sätt i statsrådsprotokollet för den 1 sistlidne februari närmare angåfves, beräknadt blott för 182 man äfvensom för det för skolsqvadronen nödiga befäl m. m. Dessutom hade i propositionen antagits, att blifvande reservationer å det förutsatta anslaget till kavalleriet skulle lemna tillgång till det belopp af 102,000 kronor, som, utöfver den af Malmö stad bjudna köpeskillingen för åtskilliga i Malmö belägna, kronan tillhöriga tomter 498,000 kronor, erfordrades för fyllande af den för etablissementets uppförande beräknade kostnadssumma 600,000

kronor. I följd af Riksdagens beslut uti förenämnda fråga hade emellertid båda dessa förutsättningar förlorat giltighet, då dels tjenstgöringsförhållandena vid Kronprinsens husarregemente komme att förblifva oförändrade, dels några reservationer ej komme att stå till krigsstyrelsens disposition för att användas till det ifrågavarande etablissementets uppförande.

I fråga om det utrymme, som under nuvarande förhållanden erfordrades inom kasernetablissementet, anslöte departementschefen sig, hvad personalen beträffade, till ett år 1886 uppgjordt, i statsrådsprotokollet för den 1 sistlidne februari närmare omförmäldt byggnadsförslag. Så antoge departementschefen, i likhet med dåvarande statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet, att Kronprinsens husarregemente, som för närvarande bestode af sex sqvadroner, för framtiden komme att vara organiseradt på fem sådana. Öfverflyttning från detta regemente till lifgardet till häst af en sqvadron hade länge varit i fråga och vore, då omförmälda båda regementen derigenom skulle erhålla samma styrka, som flertalet af öfriga för tjenstgöring tillsammans med arméfördelningarna afsedda kavalleritruppförband, hvilka alla med undantag af Jemtlands hästjägarecorps vore organiserade på 5 sqvadroner, ur militärisk synpunkt så ändamålsenlig, att all sannolikhet syntes departementschefen tala för att ett blifvande förslag derom blefve af Riksdagen godkändt, helst, enligt hvad anstälda undersökningar gifvit vid handen, några kostsamma anordningar vid lifgardets till häst nuvarande etablissement icke deraf föranleddes. Då de för frågans fullständiga utredning erforderliga förarbeten emellertid ännu icke vore utförda, ansåge departementschefen densamma visserligen kunna föreläggas först nästkommande Riksdag, såsom följd hvaraf öfverflyttningen icke heller kunde ega rum förrän år 1891; men då åtminstone två år måste förgå, innan Kronprinsens husarregementes ifrågasatta nya etablissement kunde blifva till inflyttning färdigt, borde, enligt departementschefens mening, hinder icke möta att, vid uppgörande af kostnadsberäkningarne för det nya kavallerietablissementet, förutsätta öfverflyttningen såsom genomförd.

Det år 1886 upprättade kostnadsförslaget, som slutade på 713,000 kronor, hade departementschefen dels med hänsyn till å sid. 4 i statsrådsprotokollet omförmäld ökning från 280 till 350 i antalet af de hästar, som året om måste utfodras på kronans stall vid etablissementet, dels med afseende å stegrade pris och några önskvärda mindre förändringar i byggnadssättet, låtit genom chefen för fortifikationen omräkna. Enligt det förslag, han dervid afgifvit, beräknades kostnaden för etablissementet sålunda:

A. *Byggnader.*

En stabsbyggnad	kr.	36,000: —	
En kasernbyggnad för 240 man samt underbefäl	»	219,000: —	
En kokhusbyggnad	»	38,500: —	
En vakt- och arrestbyggnad	»	16,400: —	
En sjukhusbyggnad	»	40,000: —	
Ett gymnastik- och exercishus	»	32,000: —	
Ett ridhus	»	56,000: —	
Tvenne stallbyggnader, hvardera för 140 hästar	»	163,000: —	
En stallbyggnad för 70 hästar	»	48,000: —	
Ett sjukstall	»	13,800: —	
Ett skostall med smedja	»	7,300: —	
En förrådsbyggnad	»	16,800: —	
Afträdesbyggnader, gödselstäder m. m.	»	6,200: —	693,000: —

B. *Planerings- m. fl. arbeten.*

Inhägnad, stensättning, makadamisering, ridbanors iordningsställande och afloppsledningar, enligt specielt kostnadsförslag	kr.	49,000: —	
Byggnadsplatsens dränering	»	6,000: —	
Vattenledning	»	9,000: —	
En Senkings kokapparat	»	4,000: —	
Åskledare å byggnaderna	»	5,000: —	
Inledning af ett jernvägsspår från Malmö—Ystad-banan	»	3,000: —	76,000: —
Till faux frais och oförutsedda utgifter			29,000: —
		Summa kronor	798,000: —

Af de uppräknade byggnaderna syntes departementschefen sjukhusbyggnaden, vakt- och arrestbyggnaden samt förrådsbyggnaden, hvilka i kostnadsförslaget upptoges till sammanlagdt 73,200 kronor, kunna åtminstone tills vidare undvaras. Beslöte man sig vidare för att ej uppsätta åskledare, derför kostnaden beräknats till 5,000 kronor, och att för när-

varande låta anstå med en del af planerings- och stensättningsarbetet samt ena ridbanans fullbordande, hvarigenom, enligt hvad chefen för fortifikationen i en särskild promemoria anmält, en ytterligare besparing af 11,800 kronor kunde vinnas, uppkomme en minskning i kostnadsberäkningarne af tillsammans 90,000 kronor, så att totalkostnaden blefve 708,000 kronor, eller i rundt tal 710,000 kronor.

I fråga om anskaffandet af den summa, 212,000 kronor, som utgjorde skilnaden emellan det sålunda beräknade, för kasernetablissementets uppförande erforderliga kostnadsbeloppet och den af Malmö stad bjudna köpeskillingen för kronans tomter derstädes, återstode, enligt departementschefens mening, numera ingen annan utväg än äskandet af ett direkt anslag. Visserligen torde, sedan Malmö-etablissementet blifvit färdigt, det nuvarande kavallerietablissementet i Helsingborg böra afses för de skånska indelta kavalleriregementena, i följd hvaraf etablissementet i Ystad kunde försäljas; och ansåge departementschefen köpeskillingen derför, som kunde beräknas till 20,000 kronor, lämpligen böra användas till gäldande af kostnaden för Malmö-etablissementets uppförande. Frågan derom kunde emellertid ej föreläggas nu pågående Riksdag.

Deremot har departementschefen ej ansett nödigt, att omförmälda kontanta tillskott utginge under år 1890. För detta års byggnadsarbete vore den af Malmö stad bjudna köpeskilling tillräcklig.

Enligt hvad departementschefen tilll statsrådsprotokollet den 1 februari 1889 anfört, har det nära samband frågan om nytt kasernetablissement i Malmö egt med frågan om kavalleriets omorganisation föranledt, att det definitiva afgörandet af den förra frågan undanskjutits i afvaktan på framläggande af förslag i den senare.

Då nu det af Kongl. Maj:t framlagda förslag till förändrad organisation af kavalleriet icke vunnit Riksdagens bifall, torde icke heller nu föreliggande förslag om uppförande af nytt kasernetablissement i Malmö och dermed sammanhängande förslag till försäljning af åtskilliga kronans områden m. m. derstädes lämpligen böra af Riksdagen bifallas.

För ett sådant beslut tala, enligt utskottets mening, äfven andra skäl. Från Kronprinsens husarregemente, som nu består af 6 sqvadroner, hvaraf 3 ligga i Malmö och 3 i Helsingborg, har Kongl. Maj:t förutsatt, att inom

den närmaste framtiden en sqvadron skall öfverflyttas till lifgardet till häst, samt återstående 5 sqvadroner förläggas till den nya kasernen i Malmö. I samband dermed har Kongl. Maj:t jemväl förutsatt, att skånska dragon- och skånska husarregementets exercissqvadroner, af hvilka för närvarande den förra är förlagd i Ystad och den senare vid Herrevads kloster, skola flyttas till det utaf 3 sqvadroner af Kronprinsens husarregemente nu upptagna kasernetablissementet i Helsingborg, hvilket genom dessa sqvadroners förläggande till Malmö blefve ledigt. Innan emellertid dessa förslag blifvit Riksdagen förelagda och af Riksdagen godkända, synes det utskottet icke lämpligt att besluta om uppförande af ny kasern i Malmö, helst äfven andra skäl tala mot ett sådant besluts fattande i frågans nuvarande skick. Då regementet har årliga möten å Bonarps hed, synes dess sammanförande och förläggning i en enda kasern mindre nödig, och i allt fall föreställer sig utskottet, att, innan något beslut om kasernen i Malmö fattas, det borde utredas, huru vida icke ändamålet kunde lika väl, och med vida mindre kostnad, vinnas genom en sådan tillbyggnad å etablissementet i Helsingborg, att ytterligare två sqvadroner kunde dit förläggas och detta nyligen med stor kostnad uppförda etablissement således fortfarande för sitt ändamål användas.

Icke heller har utskottet ansett den omständighet, att Malmö stad förklarat sig endast till innevarande års slut stå fast vid sitt gjorda köpeanbud, böra nödga till att nu besluta sig för ifrågavarande försäljning. Med den växande inflyttning till de större städerna, som nu pågår, torde det vara att förvänta, att värdet på tomter i dessa städer snarare kommer att ytterligare stiga än sjunka, i synnerhet då tomterna ega det fördelaktiga läge som nu ifrågavarande.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande förslag icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 25 april 1889.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

af herrar friherre *B. A. Leijonhufvud*, *R. G. von Hedenberg* och *C. W. von Schulzenheim*; samt

af herr *C. E. Casparsson*, mot den af utskottet begagnade motivering.

Herrar grefve *E. C. A. Piper*, *K. Bohnstedt* och *J. Anderson* hafva begärt få antecknadt, att de ej deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.